

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1494/2024
12.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Гордане Којић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела посебни случај фалсификовања исправе из члана 356. став 1. тачка 5. у вези члана 355. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Славише Миљуша, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Руми 5К 78/24 од 05.06.2024. године и Вишег суда у Сремској Митровици 1Кж1-196/24 од 07.08.2024. године, у седници већа одржаној дана 12.11.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Славише Миљуша, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Руми 5К 78/24 од 05.06.2024. године и Вишег суда у Сремској Митровици 1Кж1-196/24 од 07.08.2024. године, у односу на повреду закона из члана 441. став 4. Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Руми 5К 78/24 од 05.06.2024. године окривљени АА, поред окривљеног ББ, оглашен је кривим због извршења кривичног дела посебни случај фалсификовања исправе из члана 356. став 1. тачка 5. у вези члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ, изречена му је условна осуда и то тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 3 месеца и истовремено одређено да се наведена казна неће извршити уколико окривљени у року од једне године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело. Према окривљеном је изречена мера безбедности одузимање предмета и одлучено је о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици 1Кж1-196/24 од 07.08.2024. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Основног суда у Руми 5К 78/24 од 05.06.2024. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Славиша Миљуш (бранилац означава да захтев подноси само против другостепене пресуде, али из образложења произилази да се истим побија и првостепена пресуда), због повреде закона из члана 439. тачка 1) и члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд преиначи другостепену пресуду и у складу са чланом 423. ЗКП донесе ослобађајућу пресуду у односу на окривљеног АА.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је одржао седницу већа о којој, сходно члану 488. став 2. ЗКП, није обавестио Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, на којој је размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Славише Миљуша је у односу повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП неоснован, док је у преосталом делу недозвољен.

У захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног као разлог подношења захтева означава повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, коју образлаже наводима да суд окривљеног није ослободио обавезе плаћања трошкова иако је од олакшавајућих околности нашао старост окривљеног и чињеницу да прима минималну пензију.

Врховни суд налази да су изнети наводи у захтеву за заштиту законитости неосновани. Ово стога што је одредбом члана 264. став 4. ЗКП прописано да у одлуци којом решава о трошковима суд може ослободити окривљеног од дужности да накнади у целини или делимично трошкове кривичног поступка из члана 261. став 2. тач.1) до б) и тачка 9) овог законика, као и награде за вештака и постављеног стручног саветника, ако би њиховим плаћањем било доведено у питање издржавање окривљеног или лица које је он дужан да издржава, а уколико се ове околности утврде после доношења одлуке о трошковима, председник већа односно судија појединац може посебним решењем ослободити окривљеног од дужности накнаде трошкова кривичног поступка.

Дакле, одредба члана 264. став 4. ЗКП предвиђа факултативни основ за ослобађање од плаћања трошкова кривичног поступка, односно само могућност, али не и обавезу суда да окривљеног ослободи од дужности да у целини или делимично накнади трошкове кривичног поступка уколико су за то испуњени законски услови и уколико окривљени достави доказе-податке о томе да би плаћањем наведених трошкова било доведено у питање издржавање окривљеног или лица које је он дужан да издржава, што у конкретном случају није учињено, па како је окривљени правноснажном пресудом оглашен кривим и осуђен због предметног кривичног дела, то је правилном применом члана 264. став 1. КЗ окривљени побијаном правноснажном пресудом обавезан да сноси трошкове кривичног поступка.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости као разлог подношења означава и повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, коју образлаже

наводима да суд није утврдио у чему се састоји умишљај и противправност код окривљеног АА у односу на описану радњу која му се ставља на терет, те да изведеним доказима није на несумњив начин утврђено да је окривљени имао свест да је употребио у јавном саобраћају лажну односно преиначену јавну исправу. У вези са изнетим, бранилац износи сопствену оцену одбране окривљеног супротно оцени датој у побијаним пресудама.

На описани начин, бранилац само формално означава повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, која представља законом дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека окривљеном преко браниоца, док фактички оспорава чињеничне закључке суда везане за постојање умишљаја окривљеног, те суштински побија правноснажне пресуде због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања (члан 440. ЗКП).

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 440. ЗКП, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног, у овом делу, оценио као недозвољен.

Из напред изнетих разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић